

IN MEMORIAM

Prof. dr. Josip Kribl (12. I. 1924. – 9. V. 1994.)

JURAJ KOLARIĆ

Nakon dulje bolesti umro je noću 9. svibnja 1994. u svom stanu profesor filozofije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i bivši dugogodišnji vicerektor Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu i svećenik Zagrebačke nadbiskupije prof. dr. Josip Kribl. Uz mnoštvo prijatelja, kolega i štovalaca sprovod je vodio te se u govoru kod mrtvačnice i u propovijedi za vrijeme mise zadušnice u crkvi Krista Kralja od pokojnika oprostio pomoćni biskup mons. Marko Culej. U ime Katoličkog bogoslovnog fakulteta oproštajni govor izrekao je dekan prof. dr. Juraj Kolarić. Donosimo njegov nekrolog te u prilogu bibliografiju radova prof. dr. Josipa Kribla.

U ime Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kolega profesora, studenata, službenika i prijatelja opraštam se od prof. dr. Josipa Kribla, dugogodišnjeg profesora na hrvatskoj najvišoj i najstarijoj crkveno-znanstvenoj ustanovi. U matici kršćenih župe sv. Marije na nebo Uznesene u Novoj Bukovici (svezak XXXIV, str. 19, br. 8) ubilježeno je, da je »godine 1924. mjeseca siječnja, dana dvanaestoga, rođen, a 13. siječnja kršten *Josip*, sin *Ferde* Kribla, krznara i *Matilde Cingel*, domaćice s prebivalištem u *Miklešu br. 98*. Kumovao je *Ferdo Cernić*, mlinar, a krstitelj je bio *Andrija Ciprijanović*, župnik.

Tako su knjige obznanile dolazak na svijet čovjeka koji je čitav svoj život posvetio odgoju mladih svećenika, njihovoj intelektualnoj naobrazbi i pisanoj riječi. Kao što je tiho i samozatajno živio, tako je tiho i nezamjetljivo preminuo u sjeni katedrale, zgrade Nadbiskupijskog bogoslovnog sjemeništa i Katoličkog bogoslovnog fakulteta, ustanova u kojima je proveo čitav svoj život neumorno radeći za Boga, Crkvu i Domovinu. Iako je zadnje dvije godine svog života ozbiljno poboljšavao nikomu nije htio biti na teret. Ostao je uspravan i u bolesti i umro uspravan, kakav je uvijek bio tijekom svega svog života.

Osnovnu školu pohađao je u rodnom Miklešu (1931–1935), a Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju u Zagrebu (1935–1943). Kao pitomac Nadbiskupijskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu upisao je 1943. prvu godinu studija na Katoličkom bogoslovnom fakultetu na kojem je diplomirao 20. srpnja 1949. Za svećenika je bio zaređen 29. lipnja 1948. od biskupa Franje Salis-Saewisa, koji je tada, dok se u zatvoru nalazio nadbiskup Alojzije Stepinac, »sede impedita« upravljao Zagrebačkom nadbiskupijom.

Kao svećenik bio je najprije godinu dana kapelan u zagrebačkoj župi sv. Blaža (od 1. X. 1949. do 1. X. 1950.), a onda je bio pozvan u vojsku koju je odslužio u *Alibunaru* u Vojvodini od studenoga 1950. do studenoga 1951. godine. Po povratku iz vojske bio je imenovan kapelanom u *Koprivnici*, gdje je djelovao (od 5. XI. 1951. g. do travnja 1955. godine). Nakon toga bio je kratko vrijeme duhovnik časnim sestrama u Lovrečini Gradu (od 20. V. 1955. do XI. 1955.).

Tadašnji nadbiskup Franjo Šeper uočava izuzetnu nadarenost, ozbiljnost i svećeničku zrelost mladog svećenika Josipa Kribla i postavlja ga vicerektorom Nadbiskupijskog bogoslovnog sjemeništa u studenome 1955. godine. Na toj teškoj i odgovornoj dužnosti Josip Kribl je ostao do listopada 1969. godine odgojivši mnoge generacije svećenika diljem Hrvatske. Kao odgojitelj vršio je i dužnost bilježnika drugomolbenog ženidbenog suda Nadbiskupskog Duhovnog Stola u Zagrebu, a bio je i ispovjednik časnim sestrama Karmelićankama u Brezovici kraj Zagreba.

Uz sve svoje mnogobrojne pastoralne i odgojne obveze dr. Josip Kribl zadivljujućom energijom i gotovo »sua sponte« počinje se baviti znanstveno-istraživačkim radom. Tako je 16. XII. 1954. godine stekao magisterij iz teologije aktualnom temom: »*Evolucionizam i kršćanstvo o podrijetlu života i čovjeka*«. Ohrabren uspjehom svog rada, koji je u to vrijeme promičbenog standardnog efektiva komunističkog jednogumnog sustava nametao svoja poznata pseudoznanstvena gledišta, Josip Kribl pod vodstvom dr. Andrije Živkovića i dr. Jordana Kuničića izrađuje svoj doktorski rad pod naslovom: »*Čovjek i društvo u filozofiji Nikolaja Berdjajeva*«, koji je uspješno obranio i bio 15. XI. 1957. g. promoviran na čast doktora teoloških znanosti. Zaključkom Fakultetskog vijeća KBF-a od 18. lipnja 1966. g. dr. Josip Kribl bio je imenovan nastavnikom filozofije na KBF-u. Njegova omiljena znanstveno-istraživačka oblast bila je sociologija, moralno bogoslovlje i filozofija egzistencijalizma.

Paralelno sa svojim pedagoškim djelovanjem dr. Josip Kribl istražuje i piše značajan habilitacijski rad pod naslovom: »*Sloboda u egzistencijalnoj filozofiji S. Kierkegarda, N. Berdjajeva, K. Jaspersa i G. Marcela*«, kojim stječe zvanje privatnog docenta (16. IV. 1971. g.). Sveučilišni docent postao je 17. prosinca 1974, izvanredni sveučilišni profesor 9. listopada 1979, a redovni sveučilišni profesor 21. kolovoza 1987. godine. Zbog narušenog zdravstvenog stanja bio je 30. listopada 1993. g. umirovljen, ostajući i nadalje aktivan u svim fakultetskim strukturama, koliko mu je to zdravstveno stanje dopuštalo. Posebice se radovao što je KBF u prostorijama bivšeg orfanotrofija u Vlaškoj ulici br. 38. nakon gotovo 400. godišnjeg djelovanja u tuđim prostorijama, dobio svoj novi domicil.

Sažimljući sve lijepo i plemenito što je krasilo život ovog izuzetnog čovjeka možemo reći da je dr. Josip Kribl bio:

1. uzoran svećenik i odgajatelj,
2. znanstvenik i
3. rodoljub.

1. *Uzoran svećenik i pedagog* – U 46 godina svog djelovanja kao svećenik i pedagog dr. Josip Kribl ostavio je divne tragove i izorao duboke brazde na Božjoj njivi. S njegovih zasijanih polja Zagrebačka nadbiskupija još i danas ubire obilne plodove. Kao pastoralni radnik u župi sv. Blaža u Zagrebu i kasnije u Koprivnici, dr. Josip Kribl ostao je svima u najljepšoj uspomeni. Bio je savjestan vjeroučitelj i navjestitelj Božje riječi. Zbog svoje ugladenosti i taktičnosti u ophođenju s ljudima bio je od sviju cijenjen i poštivan, a njegova učenost i uzoran svećenički život ostavljali su na ljude duboki dojam.

Potpunih 14 godina dr. Josip Kribl bio je odgojitelj u Nadbiskupijskom bogoslovnom sjemeništu u Zagrebu u službi vicerektora. Kao pedagog oblikovao je generacije klera, ne samo Zagrebačke nadbiskupije, već i drugih hrvatskih biskupija. Bio je revni upravitelj Bogoslovije, obilazio je mnogobrojne župe Zagrebačke nadbiskupije, pomagao je skupljati hranu za bogoslove u najtežim trenucima Nadbiskupijskog bogoslovnog sjemeništa, kada je nakon 1952. godine KBF bio isključen sa Sveučilišta i kada mu je bila oduzeta materijalna egzistencija. Zahvaljujući upravo dr. Josipu Kriblu KBF je mogao nesmetano nastaviti svojim djelovanjem, jer mu je Nadbiskupijsko bogoslovno sjemenište zajedno s upravom Zagrebačke nadbiskupije s ordinarijem na čelu i upornim zalaganjem dr. Josipa Kribla, pružalo najnužniju materijalnu pomoć. U znak zahvalnosti župama koje su u tim teškim trenucima pomagale KBF i Nadbiskupijsko bogoslovno sjemenište dr. Josip Kribl je i sam odlazio na župe potičući na daljnju pomoć i pastoralno ispomažući.

Dr. Josip Kribl bio je i duhovni vođa u mnogim samostanima redovnica, kao i rado slušan voditelj rekolekcija za svećenike. Godinama je surađivao u duhovnim obnovama svećenika i zauzimao se za permanentnu izobrazbu mlađeg klera. Bio je svećenik adorator, ozbiljan molitelj i svim svojim bićem predan svećeničkoj službi. Uvijek je čvrsto stajao na pozicijama crkvenog učiteljstva, pa tako i u pitanju svećeničkog udruženja, najprije kao mladi svećenik, a onda i kao profesor, kada je odlučno zastupao crkveno stajalište u pitanju sličnih asocijacija novijeg vremena.

Kao čovjek, svećenik i odgajatelj bio je zahtjevan prema sebi, ali i prema drugima. Nije preferirao osobe, zbog čega je doživljavao nerazumijevanja i u (najvišim) crkvenim krugovima. Znao je razlikovati ono što je u Crkvi Božje, a što ljudsko! Radin, učen, pobožan i primjeren u svemu bio je dosljedan kako u svojoj patnji, tako i u svim svojim poniženjima! Od drugih nije ništa očekivao, zato se u drugima i nikada nije razočaravao! Uvijek je izbjegavao govoriti o nepravdama koje su mu bile učinjene, jer je želio ostati primjer svećenicima, koje je sam odgajao, svjestan stare izreke: »Quem dei odierunt, pedagogum fecerunt«.

2. *Znanstvenik* – Dr. Josip Kribl djelovao je na KBF-u kao nastavnik potpunih 27 godina (1966–1993). Predavao je – Logiku, Etiku, Psihologiju religije, Racionalnu psihologiju, Misiologiju i Povijest filozofije. Kao izvrсни poznavalac svoje materije bio je 1981. godine imenovan članom Komisije Biskupske konferencije za katolički odgoj i članom Komisije za pitanje Međugorja, te Nadbiskupijske komisije za pitanje ukazanja u Dvorištu kod Vrbovca.

Dr. Josip Kribl pisac je nekoliko *knjiga propovijedi*: Propovijedi za nedjelje i blagdane kroz godinu (1958.), Svagdanja okrepa i razmatranja (1965.), Propovijedi ABC ciklusa; *te studija*: »Čovjek i društvo u filozofiji N. Berdjajeva« (1957.), »Evolucija i filozofija« (Zgb 1979.), »Misli uz Berdjajevu Vrijednost kršćanstva i nevrijednost kršćana« (Zgb 1981.), »Eshatologija Nikolaja Berdjajeva« (Zgb 1982.), »Otkupljenje u mislima Nikolaja Berdjajeva« (Zgb 1983.), »Veliki inkvizitor F. M. Dostojevskog – Obrana Krista« (1981.), str. 24.

Znanstveni opus dr. Josipa Kribla obuhvaća preko 60 bibliografskih jedinica vezanih uglavnom uz probleme evolucije, ljudske slobode, sociologije, povijesti filozofije, i posebice filozofije egzistencijalizma.

Dr. Josip Kribl sudjelovao je u mnogim časopisima: Bogoslovska smotra, Crkva u svijetu (Split), Croatia Christiana Periodica, Obnovljeni život, Vjesnik Đakovačke biskupije i Vrelo života (Sarajevo).

U pripremi za tisak dr. Josip Kribl ostavio je slijedeća djela: Egzistencijalna antropologija Nikolaja Berdjajeva (str. 281); Propovijedi za svetkovine i blagdane (str. 405); Ekumenski i misijski duh o. Leopolda Mandića (str. 8) i Dr. Ivan Merz i svećenstvo (str. 6).

3. *Rodoljub* – Dr. Josip Kribl odgajao je generacije studenata i svećenika u pravom i istinskom rodoljublju i domoljublju, učeći ih da je ljubav prema Domovini kršćanska krepost. Takvo angažirano pedagoško stajalište davalo je bogoslovima snagu da ustraju na putu afirmacije hrvatske kulturne baštine. Takav nastup značio je hrabrost u vremenu kada se služenje vlastitom narodu proglašavalo neprijateljskom djelatnošću. Na domoljubno djelo prof. dr. Josipa Kribla mogu se s punim pravom primjeniti riječi pjesnika Drage Ivaniševića: »I kud god idem sa mnom je Hrvatska!« S tim mislima pratio je bogoslove na njihovim mnogobrojnim kulturnim nastupima, posebice vokalno-instrumentalni sastav »Žeteoci«, koji su zahvaljujući upravo njegovom razumijevanju i podršci, postali svojevrsni fenomen na području moderne duhovne glazbe.

Završetak

Svećeniku, profesoru i znanstveniku dr. Josipu Kriblu, dobrom i plemenitom čovjeku u ovom trenutku oprostaja odajemo počast. Namjerice ne govorim o posljednjoj počasti, jer sam uvjeren da dr. Josipu Kriblu pripadaju još mnoge počasti koje za života nije primio. Iako je bio prečesto puta zapostavljan i marginaliziran, dr. Josip Kribl primao je udarce smireno s predanjem u Božju volju. Uvijek je spremno opraštao svojim protivnicima.

Svojim životom i djelom dr. Josip Kribl zadužio je hrvatski kler, Katolički bogoslovni fakultet i Nadbiskupijsko bogoslovno sjemenište. Koliko je bio vezan uz spomenute institucije govori i činjenica da je oporučno svoju knjižnicu ostavio Katoličkom bogoslovnom fakultetu, svoj namještaj siromašnim svećenicima, a svoju skromnu imovinu Zagrebačkoj nadbiskupiji. Nestankom njegove tjelesne nazočnosti, jačat će se u svima nama koji smo ga poznavali, cijenili i voljeli, njegova duhovna prisutnost. Katolički bogoslovni fakultet sačuvat će trajnu uspomenu na ovog izuzetnog, skromnog, savjesnog, nenametljivog, radišnog i nadasve dragog čovjeka, svećenika i znanstvenika. Djelo prof. dr. Josipa Kribla nadahnjivat će studente, profesore i djelatnike KBF-a i poticati ih na nasljedovanje njegova života. U trenutku rastanka tješimo njegovu sestru, ostalu rodbinu, prijatelje i nas same riječima Krista Gospodina kojemu je prof. dr. Josip Kribl darovao sav svoj život: »Tko vjeruje u mene, živjet će ako i umre« (Iv 11,25). U Svetom pismu zapisane su i riječi: »Umnici će blistati kao sjajni nebeski svod i koji su mnoge učili pravednosti, kao zvijezde navijeke, u svu vječnost« (Dn 12,3). Pjesnik Mak Dizdar napisao je: »Smrt nije kraj, jer smrti zapravo i nema. I nema kraja. Smrću je samo obasjana staza uspomena od gnijezda do zvijezda«.

Vjerujemo da je naš prof. dr. Josip Kribl pošao tom stazom uspona od gnijezda do zvijezda. I dok se od njega opraštamo i Bogu zahvaljujemo za primjer i svjedočanstvo njegova života upućujemo Kralju vjekova kojemu sve živi molitvu da njegov uspon do zvijezda bude što lakši.